

СЕРДАЛО

СВЕТ

ардуул 1923 шера денз

Советски Союз Коммунистически парти Нохч-Гялгяй областной Грозненский городской комитет а Нохч-Гялгяй АССР Лакхехарча Совет а орган
Орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

№ 63 (2688)

Кипранди

5

август

1962 шу

Мах 2 кеп.

Ерригсоюзни машиннакъахой ди

Болата наькъашкарча къахъагмахоша тахан белгалдоакк шойай традиционни цей — Ерригсоюзни машиннакъахой ди. КПСС XXII-ча съезда историически решенеша дегаш Гроздасъа болча советски машиннакъахоша шойай цей белгалдоакк политический къахъагмаи хьинар айденнаша, ворхI шера план ханал хьалха кхоачашъяр духа лоаттабу къовсам тIа-тIа чоагIула хана.

Коммунистически парти Советски правительстван массаза а чоагIа лоархIам баьб машиннакъа транспорт дегакхула. Электрификаци я наькъаш даьхIагIа хиларан царна сихагIа электрификаци яран дунен тIа эггара хьалхара моттиг лоатт вай мехко. Докхий балхаш даьб наькъаш овлангара денз эргадокхаш, шолха наькъаш докхаш, станцини узлаши шереш, поездаша тIахъоажам лоаттабара механизаци еш. Дегригача дунен тарча машиннакъагIа Гроздасъа дIа-юха кхуьа-ча муьхех 45 процент гаргIа вай машиннакъашта кхоачIанз. 1955 шера денз электрификаци я 10 эзар совгIа километр наькъаш да-чул хьалхагIа дадахача 25 шера электрификаци я хиннарей шозза дукхагIа. Электрификаци я баьнаб дунен тIа эггара бIаьхIагIа болч Москва Байкале бода 5500 километр никъ.

Транспорт дегаIоаларча парти правительстван еча йоакхона шойа са ца кхочдеш къахъагмаи жоп л советски машиннакъахоша. Алха дадахача цIан шера машиннакъагIа Гроздасъа дIа-юха бIаьхIагIа тIахъоажам лоаттабIа 101 процент кхоачашъяр. Цу тIапар тIахъоажашъяр ух хьалхара ах шера муьх дIа-юха кхуьагIа план а.

Коммунизм кхуьагIагIа дукха дегригача хьалха лоаттабача къовсам кхуьагIа доагIаш дола даьхIагIа Кылбаседа-Кавказа машиннакъахой йолча Грозненски отделе-на машиннакъахоша. 1962 шера хьалхара ах шера хьалха боа-хама муьхаш тIадогIара план 105 процент кхоачашъяр, цу даьхIагIа мехкдагIа продукташ чуьотгара план — 109 процент. БIаьхIагIа а елла, дIахьийтача 5429 езаца поездаша совнагIа ши миллион тонн совгIа муьх даьхIагIа. Овхьийтач муьх тIаботтара цотх 795 вагон муьхIаьхIагIа. Пассажираш дIа-юха кхуьагIа план 109,3 процент кхоачашъяр.

Семилетка дIагIагIа шера план ханал хьалха кхоачашъяр духа лоаттабача къовсаме сел-лара толамаш даьхIагIа машиннакъахоша, шера социалистически ях йоаржар баьхан до-лаш, Коммунистически къахъа-гама ударникаш, бригадаш, че-хаш, предприятеш ях цIа як-хуьагIа дукха Грозненски отделе-на баьржача патриотически бое-ме даьхIагIа лоатташ 17 эзар бол-хон 17 предприятеш я. Комму-нистически къахъагмаи коллек-тиваш ях сий дола цIа енай хIаназле Каргински Червлен-но-Узловон станциша, Гудермес-ки электростанциша, ша боакхача завода. Хьалха лат-тача Гудермески машиниста И. Г. Старчака инициативах доагор кхоче аьнна ях йоар-жайир Грозненски отделе-на. Цунна юьхьагIа Кылбаседа-Кавказа машиннакъахоша депора дукха коллективаш. Машин-накъахой денна керда произ-водственни толамаш а даьхIа наькIа баьхар Гудермесе-ра локомотиваш лекхара. КхьIахIа цар кхочаьд 150 тонн совгIа доагор.

ДIахо къахъагама овсарле лакхъяр, балха толамаш совда-хар духа лоаттабача къовсаме дукха инициатива гойташ а керда хIамаш гучадоахаш а ба Грозненски отделе-на машин-накъахой. Алха ух хьалхар-ча ах шера цар 271 рационали-заторски предложени балха юьхIа а йиьха 117 эзар сом ахIа кхочаьд. Денгара ди мас-саза доал дукхагIа хул социали-стически яхь хьалха латтараш. Балха тIа къаьста дика тола-маш доах машинисташа При-рова, Потепенос, машиниста помощникаша Шкребеца, Вла-сова, маневрови диспетчера Аверченос, поездаш вIаьхIагIа-ехкача Самгина, Гусанова, Грозненски отделе-на дежур-не Никитина, Гудермеса стан-церча вокхакIа волча кондук-тора Динабратова, Грозненски

КПСС Грозненски горкоме

Грозненски крекинг-завода № 5 йолча коммунистически къахъагама установка коллектива инициатива хьаьхьа

Болхлойн специалистийн инициативах реконструкци яра а оборудоване мощностех ма-молта дукхагIа пайда эцара а цотх докхий толамаш даьхIагIа Грозненски крекинг-завода № 5 йолча коммунистически къахъа-гама установка коллективо. Се-милетка дIа шера план ханал хьалха кхоачашъяр. Арахецаш йолча продукци хьаьрга дIабода мах лохбара цотх 2 миллион 428 эзари сом ахIа кхочаьд. ГрозНИИ Илмашошцен завода конструкторашен дага а баьна-на, ух гаргIагIа шин шера установка балха овсарле 25 процент лакхъергойлаш про-грамма оттайа технологияша.

Хьалха латтача коллективо декхар тIаьйцад валови продук-ци арахеца йолча ворхI шера

план 6 шерен 1962 шера план 15 декабрен кхоачашъе; арахе-паш йолча продукци хьаьрга дIа-бода мах лохбара цотх 150 эзар сом ахIа кхоче, балхага дIаьйодаш йолча катализатор, йи, электроэнерги, щелочь нор-маел кIезигагIа хилийта.

КПСС Грозненски горнома бюрос могоай хьалха латтача технологий патриотически ини-циатива.

Парте райкомашта, комсомо-ла городской комитета, юхьян-царча партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, боахамий кулгалхоташ тIаьй-лад семилетка 6 шера кхоа-чаше лаьхIагIа. № 5 йолча установка коллективо дIадо-даьд ГIулакхи цу балха опы-ти шерра йоаржаела.

КРЕКИНГИСТАША ДIАДОЛАДАЬР ОАХА ХЬАЛЛОАЦ

Грознерча крекинг-завода № 5 установка коммунистически къа-хъагама коллективо соцам баьб ворхI шера план 6 шера кхоа-чашен, 1962 шера план 15-ча декабре кхоачашъе. Крекингис-таша дIадоладаьр дика ГIулакхIа а лаьта, ца технологияша а соцам баьб ворхI шера план ха-нал хьалха кхоачашъе.

Эггара хьалха № 3 установка технологаш семилетка кхоа-чашъе болалуча хана балха новкъарле йир турбай пишкад доахкача кхоачамбоацараша. Цу план ший ханнахьа кхоачашъяр-тацар. Цу пишкад доахка кхоа-чамбоацараш дIадохар ГIоне установка къахъагамахоша пишка температура лакхъаьй. Йовхал хувцача аппаратураца технологияша болх барца ух кхоа-чамбоацараш дIадохад.

Цо боккха пайда беннаб уста-новка мощносте лакхъара. Мехк-даьтта дукхагIа чак а доахкаш, мотора эша доагам дукхагIа ара а хецаш, къахъагама овсарле 5 процент лакхъаьй цу установка технологияша.

ДИКА КЪАХЪЕГАРАХ

Ух денотка пачхьалхкен-на хьайбай продукташ дIаьлараш шера план толамаш кхоа-чашъяра хьайбай боахам дика дегIабоалабараш КПСС Нохч-Гялгяй обкомон Ми-нистрий Советон Наурски тер-риториально — производственни управленеца ЦIе байракх енай. БоагIагIа бекса лоархIам баьбIа управлене къахъагама хьалха

М. АЗНЕВ,
тха собкор.

Балха овсарле кхы а лакхъа-ра тохкамаш хIанз деш латт. Установка технологияши, инже-нерно — технически болхлойн ворхI шера план ханал хьалха кхоачашъяра керда тохкама наькъаш лекхаш къахъагаш ба. Цар чоагIо яьй № 1 йолча ко-лоние къахъагама овсарле ла-кхалкхка.

Иштта цу установка техноло-гаша керда дарах юьхIа а кху-хьаш хIара шера мехкдаьтта чакхданкхара план тIахъоа-чашъе. 1965 шера оттабача мехкдаьтта чакхданкхара боара-магIа кхуьаьб технологияш ух шера. Цу установка болхлой мехкдаьтта чекхалгIа дIаьйеи чакхданкхара коммунизм хьалгьара программа кхоачашъ-яран къахъагаш ба.

Б. МЕЛЬНИКОВ.

Хиш дехкара план 1-ча августе кхоачашъяр

Производствени управ-
лениши цар районаш (процен-
таша)

Гудермески	72
Гудермеса	75
Шаьла	67
Курчалой	—
Грозненски	66
Грозненски	72
Урус-Мартана	64
Ачхой-Мартана	44
г. Грозный	95
СУНЖЕНСКИ	72
Сунженски	77
Найсарен	5
г. МагIалбик	13
НАУРСКИ	75
Наурски	64
Шелковской	85
Надтеречни	49



Хельсинки. Студентийн кIаьрхойн Дегригдун VIII фестивал. Сурта тIа: города улицашкара цирковой кавалькала. Фински столице баьхIагIа моаршал хетт туркменски, джигиташа. ТАСС-а, специальни корреспондентий В. Генде-Ротен, Е. Кассинан сурт. ТАСС фотохроника.

ДукхагIа хилийта хьайбай продукташ

Ух шера дикагIа вIаьштIахъ-бай продукташ яхаран пачча-даьхIагIа дукх, фуаш, тха эца-ра ГIулакх. Соахна ух ханна-ца ехачул дукхагIа ехкай пач-чаьхIагIагIа масе тайпа хьай-бай продукташ.

Республике кIезига даь хьай-бай продукташ яхаран пачча-хьалхкенга йохкара шойа тIа-ница социалистически декхара-дика кхоачашъен дола боаха-маш. Масала, Наурски произ-водственни управлене боахама-ш шера йолча пачхьалхкенга

дукх дохкара план ух шера 1 август тIахъоажам 69 процент кхоачашъяр, е еригача рес-публикерчул 16 процент дукха-гIа, хIаьта соахна цу ханна кхоачашъячул 41 процент ду-кхагIа.

Хьы тайпа да ГIулакх Гроз-ненски производственни управ-лене. Укхазе шера йолча дукх дохкара план 36 процент мар-а кхоачашъяьд, закупаш соах-карчул 11 процент кIезигъ-най.

Хьанхар кхабара ГIулакх во вIаьштIахъданкхара баьхан долаш чоагIагIа тIахъадисад Грознен-ски, Урус-Мартана, Ачхой-Мар-тана районий боахамаш.

Еригача цу зоне ГIулла ух шера 1-гIа июль тIахъоажам планаш хьаьба якхка эзар 57, эзар хьаьба хиннагIа метте, кхьаьба якхкар 11,7 эзар хьа-кха мар яш. Дукх данкхара а дохкара а ГIулакх къаьста во латт Грозненски дукха-шурий совхозе. Горькесточненски, Красноармейски а кхьаьа а сов-хозаша. Цу управленеца боа-хамий из ГIулакх тоаде торо-наш йий аьлча — йолаш я.

Шура дIаьларча ГIулакха хьалха латт Сунженски произ-водственни управленеца боаха-маш, цьаьбаьдIа, бIарача рес-публика хьайгача, план кхоа-чашъелга геттара во лел.

Эггара чоагIагIа тIахъаьйс-арех я Грозненски, Урус-Мар-тана, Ножай-Юрта районаш.

Доакъар даь аьнна када йиш йолаш баь боахамий кулгалхой. Республика колхозашкен совхо-зашкен кхоахам хиллаш конде-трированни доакъараш да, мас-санахьа а хьаькIа силос лаьт-та йоллаш латт, ух шера ду-ка дIаьйиьнай доаьгIара све-клан. Хиннар хIама даь, доахан во кхоабIагIа мараш. Шортта доакъар долашеша а, деггача доахана продуктивносте — лоха я дукхкача колхозашкен совхо-зашкен. Мишта хьетаде дещаш да деггача доахан — 12 процент дукхагIа хиннадолашеша а шу-ра йохкигIа ух тIахъаьйиьнай кIириша соахарчул а лохден-на хилар.

Ух шера юхейсар дукха ха яц, 1962 шера оттайа планаш тештаме кхоачашъелга латт-дур дукха хIара колхозен сов-хозен хьайбай боахама ГIулакх мишта латт хьанназа а хьайбай продукташ дукхагIа яхаран пач-чаьхIагIагIа йохкара де дещар данза а деггача.

Г. КАРИЕВ.

«ДТ-54» марка йолча 4 трактор мар яц. Болх шин сменах беш да хилча 20 дингIа дещар-дурла царна цу ГIулакха. Цу-дукха шойа торонаша а хьена из берига болх 12 диннахьа йистебакхча лаьхIад механи-затораша.

Сурта тIа: машинист В. Про-
нини цун помощник Б. Ажиго-
ви. И. ПЛИЕВА сурт.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Кылбаседа-Кавказа машиннакъагIа Грозненски отделе-не болхлоташа Нохч-Гялгяй Автономни Советски Социали-стический Республика Лакхехарча Совет Президиума Сийлен грамота луйла Кылбаседа-Кавказа машиннакъагIа Гроз-ненски отделе-на ух болхлоташа:

1. Баев Михаил Петровича — сигнал телачен буьзам лоаттабечен Грозненски дистанце вокхакIа волча электромеханика.

2. Борискин Павел Васильевича — Гудермеса станце поездаш вIаьштIахъаьца.

3. Гадаев Албика — Грознерча станце поездаш вIаьштIахъаьца помощника.

4. Гетман Василий Парфирьевича — Грозненски наькIа диспетчера вокхакIа волча наькIа болхлоташа.

5. Гиреев Иотий Умат-Гирена — Серноводск яхача машин-накъа станце начальника.

6. Журбина Нина Гурьевна — лора, Грознерча станце машиннакъа больницен отделе-на заведующа.

7. Кичик Иван Петровича — Кылбаседа-Кавказа машин-накъагIа Грозненски отделе-на начальника.

8. Куренный Александр Ивановича — Гудермеса станце-рча депо локомотивашта ремонт еча слесаря.

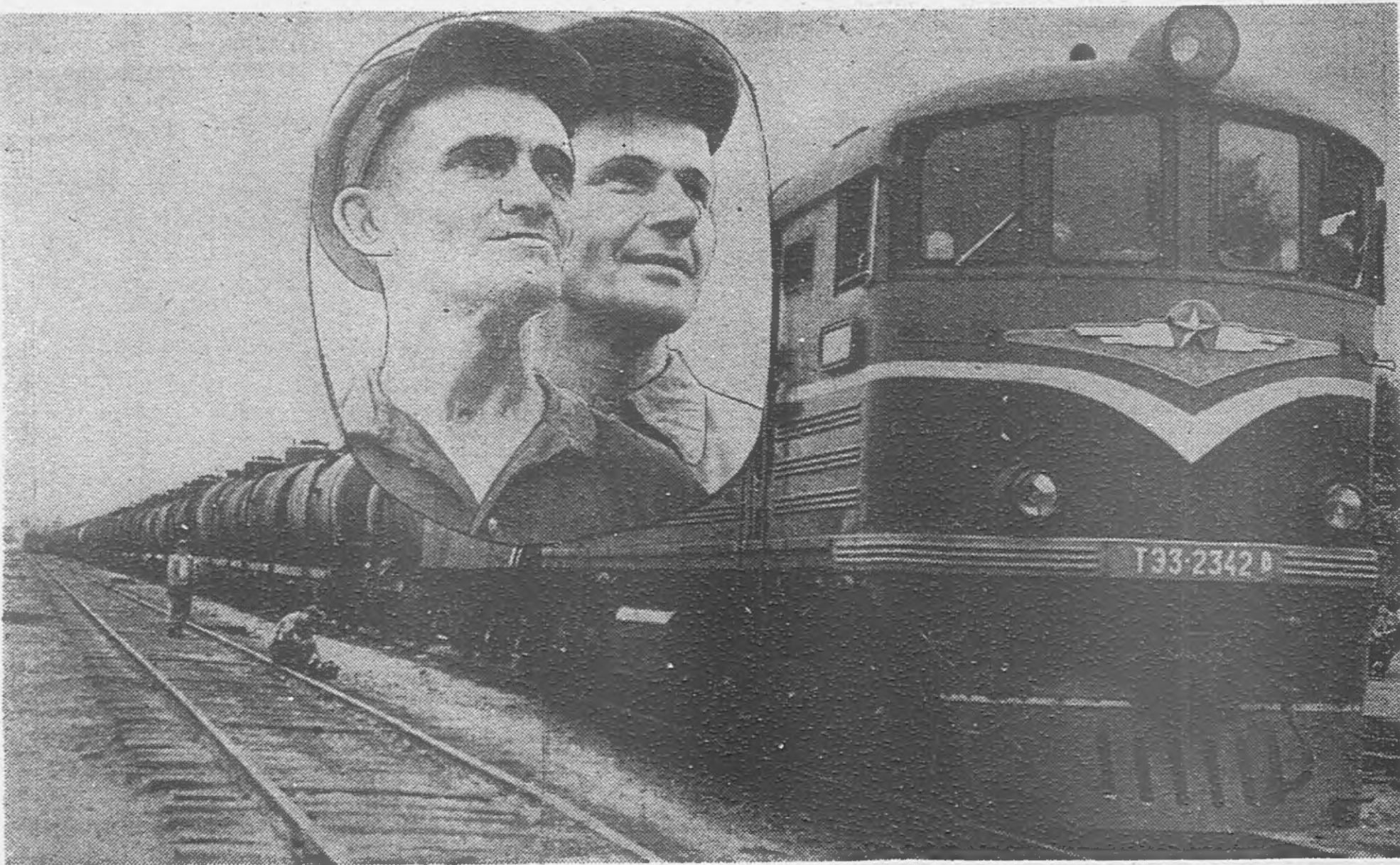
9. Нахаев Сайд-Хьамзата — Гудермесе-рча наькIа дистан-це наькIа болхлоташа.

10. Сиваков Федор Илларионовича — Грозне станцерча депо цистернаш юлача болхлоташа.

11. Сулейманов Хонийна — цIенони сооруженеш еча Грозненски дистанце автогаража шофера.

Нохч-Гялгяй АССР Лакхехарча Совет Президиума
председатель И. АЛМАЗОВ.
Нохч-Гялгяй АССР Лакхехарча Совет Президиума
секретарь М. КОМАРОВ.

г. Грозный, 1962 шера, 3 август.



Шоай цей дездү машиннакъахоша

ГАДЕ



Дняча гъяхъгема толамаш да накта баъхбак депо болхло. Еригсоюзин машиннагъяхъи денна. Масала, ворхъ бетта мухъ да-юуха кхяхъара план 106,7 процент кхоачагъий, юкьер лагъхача денней-буси локомотиваш да-юуха ахара план 12,9 проценти цар технически скорость 21 проценти лакъгъий. Тайп-тайпарча моттигашка планал совгъа 500 эзар тонн без

Тайп-цайпарча моттигайчка пана
нал совгга 500 эзар тонн безза
мухъ таблаба 700 состав дла
юха йнгай, 818 тонн дийнх
доагори мазути кхо а деш.

Хланз парте XXII съезд
хьалхашна оттадай декхараш
кхоачаагаша хьинар совдоа
хаш къахьбегаш ба коммунисти
чески къахьбегам цин лелаеч
бригада членаш.

Г. АНОХОВ.
Сурта тла: Н. Проценко брига
да.

И. Плевне сурт.

И. Плева сург.

коллек-
рай искуст-
изал динг
ахаракх. Хла-
щерт масса-
ду чоагга
аннад
ша - к'а-
хоша. Из
а болх динг
х'а ба'к-
уложествен-

дгалхочо В.
вас. Цо кул-
заш Мель-
агитбригада
т оттадеш
олхон гү-
а саги гул-
Концерт
ылча дIахо

хана дика
ш дахара
а боанкхаш
а баркал
цар.
ринга а 17
оттадаыд
нигада тха
рча юрта
а болхлош-
ааста пикэ

ьдар само-
 артиста-
 дела заведующе
 заместитель.
 ~~~~~  
 АРАШ КХОАЧАШДУ ОР-  
 ИЗ ДА АДА ЦУН БАЛХА  
 АШ КХОАЧАШ А ДЕШ  
 АХАРХОИ ЦХЬОАГО  
 БЯРА ПОЛИТИКА ЛОАР  
 ОАЧАШДЕЧА МАХ БАК  
 АНСПОРТА БОЛХЛОША  
 ГИЛАУКХАШ ШЕРДАРА  
 А ДА АДА ЦУН БАЛХА

АМА ДЕРРИГАЧА ДОА  
АШ ВАЙ МЕХКА ХАЛ  
ИСТИЧЕСКИЙ МЕХКИЙ  
ОВЗИЙТАРА НОВКЪО  
АНСПОРТ.  
а болхлой Еригсоюзни  
дабча къамаблацира).

# КОМУНИСТИЧЕСКИ КЪАХЪЕГАМА БРИГАДЕ



Дикача кхъахегам толамаш-  
ца накъа баххаб депо болхло.  
Ерригсоюзни машиннакхъахой  
денна. Масала, ворхъ бетта мухъ  
дла-юха кхъахара план 106,7

[illegible]

хаш кяхъегаш ба коммунисти  
чески кяхъегега цй дедач  
бригада членаш.

Г. АНОХОВ.

Сурта т1а: Н. Проценко брига  
да.

И. Плевне сурт.

Ф А Ш А  
ОСТАЛ ДУ

# ШЕФАША НОВЪОСТАЛ ДУ

ша Ткаченко Анд  
толе, Ляхова Ле  
нас, Понамаре  
Виктора оттада  
групповой халха  
Гарцева Халина  
дарьхна эрший хал  
къя илии, Сарки  
соваси Нечаеваси  
лекха сактердам  
байташ.

Из болх бара  
совгъа шефство ле  
лаача машинна  
къахоша поли  
просвещене наби  
нета лаърляа «Тх  
района малакш  
«Тха днагIбол  
пропаганди а ш  
лептаранш, агитат  
раиш» яха стенда  
уийгъа.

Шефсин новык  
стал чюагя па  
дане а тхьа-т  
йоагяча хана т  
ко е йоаг[аш а г  
лаж да. Из ше  
сто кхы дыаг  
тва а еш дыаг  
еза машиннак  
хоша.

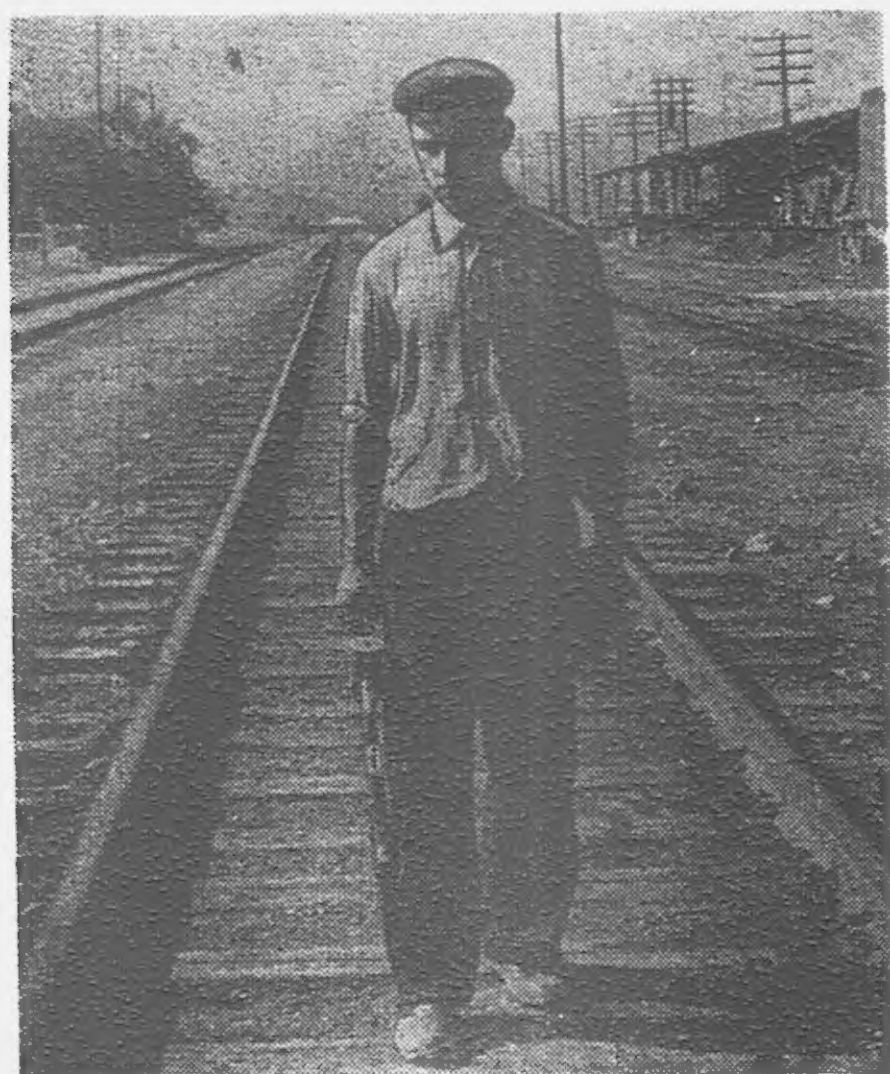
Н. ПАШЕННЫХ,  
КПСС Наьсарен  
райкома пропаган-  
дан агитации от-  
дела заведующие  
заместители:

...заместитель.

\*~\*~\*~\*~\*

РАШ КХОАЧАШДУ ОР  
ЗДА АДА ЦУН БАЛХ  
АШ КХОАЧАШ А ДЕШ  
АХАРХОИ ЦХЬОАГ  
ЯРА ПОЛИТИКА ЛОАР  
ОЧАШДЕЧА МАХ БА  
АНСПОРТА БОЛХЛОША  
ГІУЛАКХАШ ШЕРДАРА  
АМА ДЕРРИГАЧА ДОА  
АШ ВАИ МЕХКА ХАЛ  
ИСТИЧЕСКИЙ МЕХКИЙ  
ДОВЗИТАРА НОВКЪО  
АНСПОРТ

а болхлой Ерригсоюзни  
даьча къамаьлацара).



Хозача кяхьегамә гүлакхашча  
шоай цейна накъа баьхаб Плиев

## СЕРДАЛО

2-га сарг. 5 август, 1962 шу.

яхача станце болхлой. Ший бал  
нормаш 115—120 процент кхе

кашъеш хъавоагІа коммунистичес  
кхъхъегама ударник 2-ча отдела  
болхло Чаниев Ювсап.  
СУРТА ТІА: Чаниев Ювсап на  
кхъага хъежаш воал.

10 шу да машиннакъашка  
слесаралда болх бу, пхи шу  
духхал Грознерча локомоти  
ни депо паровозашта ремо  
нча цехе болх бу а. Ремонт  
цехе сода болх беш ба комм  
нистически къаьхегам удар  
наш бола Назаренко Михаил







